

Strategische Agenda Coalitiebesprekingen

(eerste richting coalitieakkoord 2019-2023, opgesteld door de vijf collegevormende partijen (GroenLinks, CDA, D66, PvdA en ChristenUnie; gebruiksdoel: input voor bespreking met andere Statenfracties en externe partijen op 8 mei aanstaande)

Wij willen een provincie Utrecht waarin het voor iedereen nu en in de toekomst goed leven, wonen, werken en recreëren is. Een provincie die wordt gekenmerkt door een grote diversiteit en veelkleurigheid. Juist daarin ligt onze kracht.

De druk op de beperkte ruimte in Utrecht is groot. Daarom moeten we heldere keuzes maken. Wij kiezen (in willekeurige volgorde) voor:

- Verbetering van de kwaliteit van de leefomgeving, biodiversiteit en natuur
- Versnelling van de energietransitie waarbij iedereen kan meedoen
- Voldoende betaalbare woningen en vitale dorpen en steden
- Gezonde, veilige en duurzame bereikbaarheid
- In alle opzichten gezonde economische ontwikkeling.

Deze opgaven zijn groot, veelomvattend en urgent. Dit betekent dat wij de komende vier jaar doorpakken, richting geven en de regie nemen. We kijken daarbij waar nodig en wenselijk breder dan de provinciale kerntaken en kiezen een integrale, gebiedsgerichte aanpak. Dit alles vereist gezonde financiën met heldere financiële kaders en een slagvaardige ambtelijke organisatie. Dit vraagt komende periode extra aandacht.

Verbetering kwaliteit van de leefomgeving, biodiversiteit en natuur

Iedere inwoner heeft recht op een goede leefomgeving. De kwaliteit van de leefomgeving zien we in de ruimste zin van het woord. Het gaat naast de fysieke ruimte, met schone lucht en groen waarin mensen prettig en veilig kunnen bewegen, ook om de nabijheid en toegankelijkheid van zorg, onderwijs, kunst, cultuur en erfgoed. Cultuur verrijkt ons leven en draagt ook bij aan recreatie en toerisme. Met het versneld realiseren van natuur en behoud van ons landschap dragen wij bij aan de verbetering van de leefomgeving en herstel van de biodiversiteit. Verduurzaming van de landbouw is daarbij essentieel. We verbeteren de lucht-, water- en bodemkwaliteit.

Versnelling van de energietransitie waarbij iedereen kan meedoen

We maken vaart met de energietransitie en leveren onze bijdrage aan de klimaatopgave en het nakomen van de (inter)nationale klimaatafspraken. We ambiëren een actieve en stimulerende rol bij het opstellen van de regionale energiestrategieën en dragen er zorg voor dat deze worden opgenomen in de Omgevingsvisie. We gaan een actievere en grotere rol vervullen in de transitie naar schone energie. We stimuleren energiebesparing door huishoudens en handhaven de energiebesparingsverplichting bij bedrijven. Om de transitie te doen slagen, maken we deze haalbaar en betaalbaar. De betrokkenheid van omwonenden helpt daarbij. Inwoners profiteren mee van de opbrengsten. Wij stimuleren lokale initiatieven van bewoners, bedrijven en gemeenten; lokale coöperaties krijgen actieve steun.

Als faciliteren, stimuleren en kennisdelen onvoldoende resultaat opleveren, is het middel van het provinciaal inpassingplan nadrukkelijk in beeld.

Voldoende betaalbare woningen en vitale dorpen en steden

De provincie kent een grote woningbouwopgave. Daarbij nemen we een actieve en sturende rol, o.a. via de Omgevingsvisie en bij transformatieopgaven. Om de druk op het landelijk gebied te beperken, ligt onze prioriteit bij binnenstedelijke woningbouwlocaties. De provinciale inzet op transformatie en

binnenstedelijke bouwprogramma's wordt geïntensiveerd, met aandacht voor groen en gezond. Om gezonde mobiliteit te bevorderen vindt nieuwbouw primair plaats op locaties die goed bereikbaar zijn met het openbaar vervoer en op fietslocaties. We nemen deze periode een besluit over nieuwe grootschalige woningbouwlocaties.

De woningbouw moet aansluiten bij de behoefte van de samenleving. Wij gaan actiever sturen op de bouw van een divers en betaalbaar woningaanbod, toekomstvast voor de veranderende vraag.

De vitaliteit van kleine kernen vraagt meer aandacht. We investeren daarom meer in voorzieningen en ondersteunen bewonersinitiatieven op dat gebied. Ook hier kiezen we primair voor bouwen binnen bestaande kernen zonder aantasting van de leefomgeving. Waar dit niet mogelijk is, zoeken we in specifieke situaties naar mogelijkheden voor kleinschalige uitbreiding. Daarbij kunnen kleine aanpassingen van de rode contour in beeld komen. De voorwaarden waaronder werken we nader uit. Dit is maatwerk en behoud van het open landschap blijft daarbij uitgangspunt.

Gezonde, veilige en duurzame bereikbaarheid

De bereikbaarheid en kwaliteit van de leefomgeving van de provincie staan onder druk. Daarom kiezen wij voor verbetering van openbaar vervoer en fietsvoorzieningen en voor het bouwen bij openbaar vervoer-knooppunten. Technologische ontwikkelingen leiden tot verduurzaming van het wagenpark (schonere vervoerssystemen, emissieloze voertuigen) en een effectiever gebruik van de verkeersinfrastructuur. Wij maken afspraken met werkgevers en onderwijsinstellingen om de verkeersdruk tijdens de spitsuren te verminderen.

De grootstedelijke opgaven vragen om een schaa sprong van het openbaar vervoer met grote investeringen. Vanwege deze maatschappelijke wenselijkheid en de benodigde investeringen, onderzoeken wij hoe binnen het Mobiliteitsprogramma geschoven kan worden. Bij het openbaar vervoer hebben wij niet alleen aandacht voor de 'dikke' lijnen in de grootstedelijke gebieden, maar ook voor de sociale functie van het openbaar vervoer en de bereikbaarheid van de buitengebieden. Hierbij past een nieuwe manier van aanbesteden.

Door de opkomst van de elektrische fiets zien wij kansen voor het fietsverkeer over langere afstanden. Wij zullen dit ondersteunen door de versnelde aanleg van snelfietsroutes.

Voor ons is ieder verkeersslachtoffer er één te veel. Het verbeteren van de verkeersveiligheid krijgt daarom hoge prioriteit bij alle vervoerswijzen met aandacht voor kwetsbare groepen als ouderen en fietsende scholieren.

In alle opzichten gezonde economische ontwikkeling

Economische ontwikkeling is belangrijk voor banen en voor de kwaliteit van ons leven. Met het oog op de grote druk op de beperkte ruimte, de woningmarkt, de leefbaarheid en bereikbaarheid, zetten wij in op een kwalitatieve economische ontwikkeling, die past bij Utrecht. Een ontwikkeling die in het teken staat van kwaliteit en duurzaamheid door innovaties. We willen het opgebouwde profiel van een internationaal toonaangevende en innovatieve regio op groen, gezond en slim versterken. We werken samen met bedrijven, kennisinstellingen en gemeenten om van maatschappelijke vraagstukken economische kansen te maken. Zo stimuleren we de circulaire economie en geven daarin zelf het goede voorbeeld. Wij investeren in de Regionale Ontwikkelingsmaatschappij en ondersteunen familiebedrijven en het MKB in de benodigde transitie zodat ook zij klaar zijn voor de toekomst.

We streven naar brede welvaart en werken samen aan de relatie onderwijs-arbeidsmarkt (m.n. MBO en VMBO richting techniek en zorg, leven lang ontwikkelen).